

افغاني زده كوونكي په بهر كې وځلیدل

Author: Mohammad Jawad

څلور افغاني زده وونكو په نړيوالو سياليو كې مډالونه تر لاسه كړل. او د سياليو په بهير كې د (برخوالو) په فكر كې د يو څه بدلون لامل هم شول.

څلور تنه افغاني زده كوونكي هغه مهال چې د قزاقستان له الماتا څخه د مډالونو له ترلاسه كولو وروسته هېواد ته راغلل، د سياليو د گټلو تر څنگ يې نور څه هم له ځان سره راوړل. هغوی د افغانستان په هكله د نورو 22 هېوادونو د زده كوونكو په تصور كې بدلون راوست.

د آريانا افغان - ترك د ليسې زده كوونكي، احمد مصطفى ناصري او مصطفى ناصري، چې دواړه اووه لس كلن دي (يو دبل خپلوان نه دي) د مې په مياشت كې د الجير د يو ورځنۍ سيالۍ پر مهال د سرو زرو مډالونه وگټل او په شبرغان كې د افغان - ترك د ليسې زده كوونكي، اميد صادقيار او محمد رفيع فيروز، (هم دواړه اووه لس كلن)، د سپينو زرو مډالونه لاس ته راوړل.

احمد مصطفى وويل، په داسې حال كې چې د سرو زرو په مډال وياړي، خو په دې خپه دي، چې نور هېوادونه افغانستان ته يوازې د ترهگرۍ د يوې ځالې، د نيشه يي توکو د توليد او په کورنيو جگړو باندې د اخته يو هېواد په سترگه گوري. هغه وايي: ((دآستراليا يو سيالي كوونكي ماته وويل، "ما ته دا د حيرانتيا خبره وه، چې افغانان په دې سيالۍ كې برخه اخلي. مور تل اورو چې افغانستان د نيشه يي توکو توليدوونکی هېواد دی او داسې يو هېواد دی، چې هلته ترهگر اوسيري، چې تل يو د بل په وړاندې جگړه كوي."))

خو احمد مصطفى وايي، هغه استراليايي ژمنه وكړه، كورته د بېرته ستنېدو پر مهال به د هغه افغانانو په هكله خلكو ته څرگنونې وكړي، چې هغه ورسره ليدلي دي.

مصطفى ناصري، چې د خپل برياليتوب گټل يادوي، نو موسكيري. هغه وايي: ((سره له دې، چې نور زده كوونكي سياليو ته د افغان زده كوونكو په راتگ خوشحاله و، خو داسې يې نه انگېرله، چې گوندي مور به سيالۍ وگټو. هغوی په دې هيس پاتې شول، چې افغانانو دوه د سرو زرو او دوه د سپينو زرو مډالونه تر لاسه كړل.))

د رياضې ښوونكي، هلمي اينگورين، چې دوه كاله دمخه يې په دې ليسه كې د ښوونكي په توگه په دنده پيل كړی او له زده كوونكو سره قزاقستان ته تللی و، په هلکانو ښاياسی وايي او زياتوي: ((افغاني زده كوونكي ښه وړتيا (استعداد) لري. زه ډاډمن يم، كه چيرته ورته زمينه برابره شي، هغوی به هره ساحه كې بريالي وي.))

د افغان - ترك له ښوونځيو سره د تركيبې د يو غير حكومتي موسسې له خوا مرسته كيږي او د لومړي ځل لپاره په 1995 كال كې تاسيس شول.

اوسمهال په كابل كې د آريانا افغان - ترك په ليسې كې د 18 تركي ښوونكو په گډون 35 تنه ښوونكي 500 تنو زده كوونكو ته لوست وايي. د دغه ليسې د مرستيال عبدالفتاح صبار په وينا د نورو ښوونځيو په پرتله په دې ښوونځي كې په زده كړې زيات تمرکز موجود دی. دلته زده كوونكي په اوونۍ كې 46 ساعته لوست وايي، په داسې حال كې چې په نورو ښوونځيو كې 36 ساعته لوست كيږي.

دا ښوونځي يوازې هلکان مني. صبار وايي: ((دا ښوونځي د طالبانو د رژيم پر مهال تاسيس شوې و. هغه مهال نجونو ته اجازه نه وه، چې ښوونځيو ته ولاړې شي. لا تر اوسه هلکانو ته په دې ښوونځي كې لوست ورکول كيږي.))

د مصطفى پلار، عبدالواسع ناصري له خوښۍ څخه په جامو كې نه ځاييږي، چې زوی يې په دې ښوونځي كې لوست لولي. هغه وايي: ((که زما زوی د افغان - ترك ښوونځي ته نه وای تللی، لکه د نورو زرگونو افغانانو په څېر به يې استعداد خاورې شوی وای.))

د پوهنې د وزارت معين، محمد صديق پتمن وايي، كه افغانستان د ماشومانو د زده كړې وسایل درلودلای: ((زه ډاډمن يم چې كه چيرې ښه شرايط زموږ د زده كوونكو په واک كې وركړل شي، په ژوند د زده كړو په ټولو برخو كې به نړيوال حيران كړي. خو له بده مرغه چې مور پوره ښوونځي او ښوونكي نه لرو چې د سيمې په كچه مور هيڅ په واک كې نلرو. مور په ولايتونو كې كوم ښوونكي له كار نه

شو گوښه کولای. ټول هغه ښوونکي چې د جگړې پر مهال په کار گومارل شوي دي، لوړې زده کړې نه لري.))

د رياضي د مډال تر لاسه کول د مصطفى ناصري لپاره لويه خبره وه، هغه وايي: ((کله چې ما ته د سرو زرو مډال راکول کېده، نو زړه مې دومره په زور ټوپونه وهل، چې وپارېدم، گوندې د زړه ناروغي لرم.

Location: Turkey
Kazakstan
Iraqi Kurdistan
افغانستان

Source URL: <https://iwpr.net/ps/global-voices/fgny-zdh-khwwnkhy-ph-bhr-kh-whlydl>